Pre-exilische profeten
(10) Micha (slot) & Obadja

Driebergen, 4 juni 2019

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:13–7:20 & Obadja

Micha: het vonnis van God, Israëls grootste zonde, Sions verlossing, gebed, lofprijzing

Obadja: het oordeel over Edom

Onderverdeeld:

I. Mi 6:13–7:20 (1e les)

II. Obadja (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:13-15

(Aansluitend op 6:9-12: uitbuiting van de armen > de Babyloniërs zullen de stad komen innemen)

Vs13 de uitbuiters worden door God ‘geslagen’ (‘wond’ = vaak effect van een *invasie*; Na 3:19)

Vs14 eten, maar niet verzadigd (gebrek; Lv 26:26); er blijft een leegte in de maag > honger (belegering)

Vs15 goederen wegleggen, maar ze zullen niet veilig zijn > prijsgegeven aan het zwaard (verovering van de stad)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 6:16

Vs16 inzettingen van Omri (1Kn 16: grondlegger van machtigste noordelijke dynastie) & daden van het huis van zijn zoon Achab: sociale ongerechtigheid (vgl. Naboth! 1Kn 21)

Ook in Juda gepraktiseerd > inneming van Jeruzalem > Babylonische ballingschap

Juda een aanfluiting voor de hele wereld > ook God daarmee gesmaad, want Israël is *zijn* volk

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:1-3

Vs1 ‘Wee *mij*’ (vgl. 2:1 en Js6) (profeet c.q. overblijfsel)

Beeld van de oogst: men zoekt naar vruchten, maar slechts een nalezing van lage kwaliteit over (vgl. Mt 21:18,33)

Vs2 nu ‘vertaald’: in het land is geen *chasid* (6:8!) of *jâsjâr* meer te vinden; samenleving van ieder-voor-zich

Vs3 juist de leiders (de vorst, de rechter, de voorname) misgaan zich: steekpenningen, corruptie; de groten spannen samen & de kleine lui zijn het slachtoffer

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:4v.

Vs4 ze zijn allemaal ‘doornig’: steken hun slachtoffers

‘Wachters’: de profeten; de door hen aangekondigde ‘dag’ is de dag van het oordeel van God, dat juist over de onderdrukkende leiders komt > ontzetting

Vs5 waarschuwing aan alle Judeeërs: vertrouw niemand: je metgezel, je vriend, zelfs je geliefde vrouw (die in je schoot ligt), want alle loyaliteit & genegenheid is totaal verdorven

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:6v.

Vs6 in een totaal corrupte samenleving kun je niemand meer vertrouwen, kinderen < > ouders, schoonkinderen < > schoonouders, kortom, je hele familie (vgl. verklikkers onder totalitaire regimes, maar *hier* is het pure corruptie) (zelfde beeld in Lk 12:53)

Vs7 *contrast:* 'Maar ik…' (= elke *chasid* / *jâsjâr*) blijf uitzien naar de enige die nog te vertrouwen is: de Here, de God van mijn verlossing'

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:8v.

Vs8 ‘Mijn vijandin [Assur? Edom? Babel?], heb maar geen leedvermaak over mij: ik zal weer opstaan & in het duister is de Here mijn licht’

Vs9 nu ook besef van eigen schuld!! Ik verdraag Gods toorn, totdat Hij komt met de uitredding > terug in het licht; het *recht* is dus dubbelzinnig:

(a) het recht van God brengt straf over het zondige Israël

(b) … maar ook over Israëls verdrukkers!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:10

Vs10 spottende stem van de vijandige volken: ‘Waar is nu jullie God?’ (vgl. Ps 79:10; 115:2; Jl 2:17) (door alle eeuwen heen tegen de vervolgde vromen gezegd)

Vgl. Jesjoea aan het kruis: Mt 27:39-44!

Als de uitredding komt, zijn de rollen omgekeerd: spottend slaat Gods volk de ondergang van zijn vijanden gade (vgl. Ps 92:12) (niet te lief zijn: Ps 139:21v.; maar zie ook vs23v. ….)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:11

Vs11 zeer lastig vers! Misschien: ‘Op de “dag” [Messi-aans!] dat de muren herbouwd worden, zal de grens [van Israëls grondgebied] ver verwijderd zijn’

‘Grens’: of ‘besluit’? of de ‘dag’ zelf zal ver verwijderd zijn (zegt de profeet)? Of zijn het de vijandige volken die spottend zeggen: ‘De dag van de herbouw van jullie muren ligt in een ver verschiet’?

In elk geval: de muren *worden* herbouwd!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:12v.

Vs12 op die ‘dag’ zullen de ballingen terugkeren uit Assur & Egypte, ja, uit de hele wereld (Js 11:12-16; 27:12; Ez 20:38; 37:22)

De ‘Rivier’ = de Eufraat

Vs13 … maar het land (van de vijanden) wordt tot een woestenij vanwege de zonden van zijn inwoners (aldus Rasji, Ibn Ezra) (maar zie ook Js 19:23-25: uiteindelijk herstel van Assur & Egypte)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:14v.

Vs14-20 schitterend gebed van de profeet tot slot!

Vs14 ‘Word weer de Herder van uw kudde, die altijd alleen woont’ (Nm 23:9); of: berooid is achtergelaten door zijn vijanden; of: veilig woont, onaantastbaar is

Ook het Overjordaanse (Basan, Gilead) wordt weer deel van het Heilige Land (waren door Assyriërs veroverd)

Vs15 antwoord op gebed: het zal bij het herstel even wonderlijk toegaan als bij de Uittocht uit Egypte

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:16v.

Vs16 de volken die Israëls herstel gadeslaan, zullen beschaamd staan over hun eigen rol > ontzetting, schrik

Doof worden: door Gods toedoen (als straf)? Of sluiten zij zelf hun oren voor Gods getuigenis d.m.v. Israël?

Vs17 komen zich kruiperig & doodsbang aan de Koning onderwerpen (vgl. David, Ps 18:45v.; 66:3; 81:16) & zullen het triomferende Israël vrezen (contrast met alle antisemitisme!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:18

Vs18 beroep op de God van genade & vergeving: wordt gelezen op Sjabbat Sjoevah (‘Sabbat van inkeer’) en op Jom Kippoer na het lezen van het boek Jona

‘Wie is God als JHWH?’ Nu niet (zoals vaak in Ps) Gods grootheid (als Schepper & Rechter), maar Gods barmhartigheid; vgl. Ex34:6v.!

Niet het hele volk, maar de *sja’ar* = het ware (getrouwe) Israël: niet eeuwig toornen: Ps 103:8-13!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Mi 7:19v.

Vs19 Israëls zonden zijn als het ware ‘vijanden’ van God, die door Hem ‘vertrapt’ worden

Zonden in de ‘zee’ geworpen: oorsprong van het Tasjlich-gebruik op Rosj haSjanah (Nieuwjaar): zonden opschrijven & briefje in stromend water werpen

Vs20 uiteindelijke vervulling van alle beloften aan de aartsvaders: garantie voor Gods trouw & het uiteindelijk herstel (Rm 11:29)

Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Inleiding Obadja (a)

Kortste boekje in OT, met één boodschap: vloek over *broedervolk* Edom, vanwege zijn bitterheid, wreedheid jegens Israël & leedvermaak over Israël (Am 1:11)

Extra boeiend omdat de rabbi's term 'Edom' gingen gebruiken voor de Romeinen (incl. christelijke Romeinse rijk > christenen i.h.a.)

Vgl. *Negende Koning:* strijd tussen Israël & engelvorst van Ezau (Gn 32:22-32)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Inleiding Obadja (b)

Obadja (‘Hij die God dient’) onbekend (2Kn 8:20-22??)

Datering onbekend (vele theorieën), maar vs11-14 lijkt toch wel op de val van Jeruzalem onder de Babyloniërs te wijzen (dus Ob kort nadien geschreven?)

Overeenkomst met Jr 49:7-22! (wie kopieerde wie!?)

Profetisch: ‘dag des Heren’ > *uiteindelijke* ondergang van Edom/Rome > herstel van Israël > Messiaanse rijk (vs21 ‘verlosser*s*’ > Here/Messias zal Koning zijn)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 1v.

Vs1-5 = Jr 49:14-16,9: door Ob geciteerd als inleiding op zijn eigen boodschap: ondergang van Edom (= óók de Arabische wereld van vandaag! Js 34 & 63; Ez 35; Ps 137:7; Kl 4:21v.)

Vs1 ‘tijding’ = vs2-5; boodschap rondgestuurd: laten we tegen Edom ten strijde trekken! > vs2 *God* spreekt zelf: zal Edom miniseren; spreekt zijn verachting over dit volk uit

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 3v.

Vs3 hoogmoed van Edom: ‘niemand kan ons in onze hoge bergburchten verslaan!’ (vgl. Tyrus in Ez 27v.: zelfde engelvorst: hij die eens in Eden was!)

Hoofdstad: Petra! (Hebr. *Sèla*^{c}, beide = ‘rots’)

Vs4 Edom ‘veilig’ als een adelaar in zijn hoge nest (vgl. Nm 24:21; Am 9:2; Hk 2:9), maar God zal het weten te vinden & oordelen (vgl. Ps 139: niemand kan aan God ontkomen)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 5-7a

Vs5 dieven, rovers & druivenlezers nemen normaliter niet alles mee – maar bij Edom wel

Ontboezeming van Ob: ‘Hoe word jij verdelgd!’

Vs6 hier de naam ‘Ezau’! (vgl. Jakob < > Israël)

Al zijn schatten opgespoord, totaal uitgeplunderd

Vs7a Edom verdreven naar zijn grenzen (door Nebukad-nezar?); tijd van vervulling onduidelijk; Edom verraden door zijn eigen vrienden/bondgenoten

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 7b-9

Vs7b Edoms spreekwoordelijke wijsheid (vgl. Jr 49:7) door de profeet ontkend; vgl. 1Ko 1 wijsheid van God < > wijsheid van de wereld > vs8 wijzen vergaan

Vs8 dit in elk geval eindtijdelijk, als vs15-21

'Op die dag': Messiaanse tijd!

Vs9 Teman: noordelijk deel van Edom (Am 1:12) (Elifaz kwam uit Teman! > Jb 5:13 over de wijzen!); ook over hen komt Gods oordeel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 10v.

Vs10 wie Israël aanraakt, raakt Gods oogappel aan (Dt 32:20; Ps 17:8; Zc 2:8) > en zal ervan lusten (geen herstel voor Edom: Ml 1:4)

N.B. haat niet wederzijds: Dt 23:8! (Mt 5:44)

Vs11 Edom liet anderen de kastanjes uit het vuur halen, maar wilde wel delen in de buit (vgl. Jl 3:3)

Vgl. bondgenootschap (Nebukadnezar > eindtijd): Ps 83:7 (wijder: Zc 14:1v.; Ez 38:5)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 12,13a

Vs12 profeet raakt opgewonden: verwijt Edom hun leed-vermaak alsof hij erbij staat (HSV zwak: het gaat hier om een speciale betekenis van ‘zien’, nl. ‘zien met leedvermaak’ [vgl. Ps 22:18; Mi 4:11])

‘Dag van je broer’: vgl. Jb 18:20; Ps 37:13 de dag van iemands ondergang (‘dag van zijn [a] rampspoed, [b] ondergang’; vs13: [c] ‘ongeluk’)

Vs13a: poort van mijn volk = Jeruzalem

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 13b,14

Vs13b herhaling (leedvermaak een van de gemeenste zonden: ‘vermaak’ over het ‘leed’ van een ander; Duits: *Schadenfreude*)

Vs13c de vretende ratten áchter het aanvalsleger

Vs14 nóg zoiets gemeens: overal de vluchtelingen opvangen & uitleveren aan de dood

Vs12 én 14: ‘dag van de benauwdheid’ (Jr 30:7; Dn 12:1) (vgl. ‘grote verdrukking’)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 15v.

Vs15 vorige deels tijd van Babel, *nu* in elk geval eindtijd: de ‘dag van JHWH’; vgl. Js 34 & 63

Vs15b principe van de ‘vergelding’: Ez35:15 ‘wat jij een ander doet, doe Ik jou’ (*vgl*. Gulden Regel)

Vs16 vervolg; drinken van de ‘beker der gramschap’ (Ps 75:9; Jr 25:15; Hk 2:16; Op 14:10; 16:19) vgl. ‘beker van het lijden’ (Jesjoea!) & ‘beker van de verlossing’ (Ps 116:13; 1Ko 10:16)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 17v.

Vs17a ‘berg Sion’ staat t.o. Edoms bergen (vs3v.): plaats van ontkoming > plaats van het nieuwe heiligdom

Vs17b vgl. Ez 25:14 buit van Edom

Vs18 huis van Jakob = tweestammenrijk, huis van Jozef (Efraïm) = tienstammenrijk (daarin ligt de hereniging van Israël verondersteld: Ez 37:15-28) > straf over Edom (Ez 35:11; Js 34:8; 63:4)

Vuur > stoppels: vgl. Ml 4:1

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 19

Vs19 hele land was in vieren gedeeld:

(a) de *Negev* (veroverd door de Edomieten)

(b) de *Sjefêlah* (veroverd door de Filistijnen)

(c) land van *Efraïm* (in beslag genomen door de Samaritanen)

(d) Gilead (het Overjordaanse) (veroverd door de Ammonieten)

Heel het land komt terug aan Israël!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 20

Vs20 lastig vers! Betekenis vermoedelijk:

- de ballingen van het noordelijke (tienstammen)rijk zullen het noorden heroveren & weer in bezit nemen
- de ballingen van het zuidelijke (tweestammen)rijk zullen het zuiden heroveren & weer in bezit nemen

Sarfath: aan de noordelijke grens van Israël

Sefarad: zuidelijke grens!? (Targoem: = Spanje; vgl. de term Sefardisch!)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 21a

Vs21 ‘verlossers’ (Heb. *m’osji*ᶜ*im*, zelfde wortel als ‘Jesjoea’); Metsudath David: ‘De Messias en zijn helpers’

Vellen het oordeel over Edom > dán zal JHWH Koning zijn (Rasji: eerder is niet mogelijk)

Wát een vertrouwen van Israël: wij *zullen* het Land weer bezitten (maar pas écht in veiligheid als alle vijanden vernietigd zijn; denk bijv. aan Iran vandaag)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019

Vers 21b

Vs21b ‘het koningschap zal aan JHWH zijn’

(a) dat was het altijd al, vanaf het begin v.d. schepping

(b) dat is het sinds de verheerlijkte Jesjoea aan de rechter-zijde van God troont (verborgen koninkrijk)

(c) dat zal het *zichtbaar* & *in majesteit* zijn als de Messias terugkeert en zijn koningschap aanvaardt, van Israël tot de einden der aarde (Zc 14:6,16)

Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2019